

Вінічук М. В.,

кандидат економічних наук, доцент

Львівський державний університет внутрішніх справ

м. Львів, Україна

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ КОМПЛАЄНС В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО КОНТРОЛІНГУ ТА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах трансформації національної економіки, посилення міжнародних стандартів доброчесності та корпоративної відповідальності, питання антикорупційного комплаєнсу набуває особливої актуальності. Зростання рівня корупційних ризиків у бізнес-середовищі не лише підриває економічну стабільність підприємств, але й створює загрозу їх стратегічній стійкості, конкурентоспроможності та репутаційній безпеці. Відповідно, антикорупційний комплаєнс стає не просто елементом юридичного контролю, а комплексним управлінським інструментом, який забезпечує відповідність діяльності підприємства етичним, правовим і стратегічним нормам.

У сучасних умовах глобалізації бізнесу та інтеграції України у міжнародні ринки, впровадження ефективної системи комплаєнс-контролю є ключовою передумовою залучення інвестицій, налагодження партнерських відносин із транснаціональними корпораціями та підвищення рівня довіри з боку суспільства. Антикорупційна політика підприємства має бути інтегрована у загальну систему стратегічного управління, що передбачає взаємодію таких компонентів, як стратегічний контролінг, корпоративне управління, внутрішній аудит, управління ризиками та етична корпоративна культура. З позицій стратегічного контролінгу антикорупційний комплаєнс виконує функції превентивного моніторингу та оцінки корупційних загроз, контролю за ефективністю управлінських рішень, забезпечення достовірності фінансової інформації та мінімізації поведінкових ризиків персоналу. Водночас, у площині корпоративного управління він формує інституційні передумови для забезпечення прозорості, підзвітності та відповідальності керівництва перед стейкхолдерами.

Особливе значення має формування етичної корпоративної культури, заснованої на принципах доброчесності, відкритості та справедливості. Така культура стає фундаментом для сталого розвитку організації, сприяє запобіганню конфлікту інтересів, зменшенню кількості порушень і підвищенню рівня внутрішньої довіри. Отже, антикорупційний комплаєнс в системі стратегічного контролінгу та корпоративного управління виступає стратегічним ресурсом підприємства, який забезпечує не лише правову захищеність, а й підвищення його репутаційної, інвестиційної та соціально-економічної безпеки [1].

Сучасні умови глобальної конкуренції, цифровізації бізнес-процесів та підвищення вимог до прозорості діяльності підприємств зумовлюють необхідність формування ефективної системи антикорупційного комплаєнсу. Його інтеграція у стратегічне управління, контролінг та корпоративну культуру стає не лише етичним, а й економічним імперативом сталого розвитку бізнесу, адже, антикорупційний комплаєнс виконує функції попередження, виявлення та мінімізації корупційних ризиків у фінансово-господарській діяльності підприємства. В межах стратегічного контролінгу він спрямований на забезпечення ефективності управлінських рішень, достовірності звітності, моніторингу виконання етичних стандартів і корпоративних політик. Впровадження комплаєнс-контролінгу дозволяє формувати систему превентивного управління ризиками, що впливають на репутаційний, інвестиційний та економічний потенціал компанії.

Корпоративне управління формує інституційне середовище для реалізації принципів доброчесності, підзвітності та прозорості. Наявність незалежних органів контролю, чіткий розподіл повноважень і відповідальності, система внутрішнього аудиту та корпоративного етичного кодексу є ключовими елементами інтегрованої антикорупційної архітектури управління. Формування культури нульової толерантності до корупції є стратегічним завданням менеджменту. Етична культура сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів, партнерів і споживачів, зменшує ризики зловживань і покращує корпоративну репутацію.

Важливим інструментом стає навчання персоналу, внутрішні комунікації та мотиваційні програми, що підтримують етичні стандарти поведінки.

Інтеграція комплаєнс-процедур у систему стратегічного контролінгу дозволяє поєднати моніторинг фінансових, операційних і поведінкових ризиків. Такий підхід формує єдину систему антикризового управління, підвищує адаптивність підприємства до зовнішніх викликів і зміцнює його конкурентоспроможність.

Антикорупційний комплаєнс виступає стратегічним інструментом забезпечення економічної безпеки та корпоративної стійкості підприємства. Його ефективне функціонування вимагає поєднання механізмів стратегічного контролінгу, внутрішнього аудиту та етичного лідерства. У майбутньому саме системний антикорупційний підхід стане основою довгострокової ефективності й соціальної легітимності бізнесу.

Література:

1. Вінчук М.В., Нагірна О.В. Роль інвестиційного контролінгу, корпоративної культури та публік рілейшнз у забезпеченні стратегічної стійкості, інвестиційної привабливості та соціально-економічної безпеки підприємств ІТ-сфери. *Агросвіт*. 2025. № 14. С. 131–136. URL: DOI: 10.32702/2306-6792.2025.14.131.

Галат А. В.

здобувачка вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні,
спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»,
ОПП «Підприємництво та торгівля», гр. ТБ-23-1

Немченко Т.А.

канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ГЛОБАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Цифрова трансформація сьогодні визначає нову парадигму розвитку світової економіки, формуючи цифрову інфраструктуру, що перетворює способи виробництва, управління, комунікації та суспільної взаємодії. Вона є не лише технологічним процесом, а й соціально-економічним явищем, яке глибоко впливає на структуру ринку праці, систему освіти, державне управління та рівень життя населення.

В Україні процеси цифрової трансформації набули системного характеру та стали одним із пріоритетів державної політики. Міністерство цифрової трансформації України створило унікальну інституційну модель координації цифрових змін через систему керівників цифрової трансформації (Chief Digital Transformation Officers — CDTO) у кожній обласній адміністрації. Для оцінки результативності цифрової політики на місцях впроваджено Індекс цифрової трансформації регіонів, який вимірює рівень розвитку інтернет-інфраструктури, інституційної спроможності органів влади, цифрової освіти, впровадження безпаперових процесів, якості послуг ЦНАП, електронних сервісів, галузевої цифровізації та індивідуальних проєктів CDTO, що дозволяє оцінити ефективність цифрових рішень на місцях, рівень цифрової грамотності громадян та прогрес у впровадженні цифрових сервісів.

Регіональна цифровізація є одним із стратегічних пріоритетів держави. Україна стала однією з перших країн світу, де створено посаду CDTO, відповідального за координацію цифрових проєктів на місцевому рівні. Крім того, запроваджено платформу "Дія.Цифрова громада", яка вже об'єднала понад 950 цифрових лідерів із різних областей країни. Індекс цифровізації охоплює дев'ять основних напрямів: розвиток інтернет-інфраструктури, інституційну спроможність органів влади, цифрову освіту, впровадження безпаперових